

Luty 2026

Newsletter

Główna Biblioteka Pracy
i Zabezpieczenia Społecznego

Cyfryzacja i digitalizacja zbiorów

Biblioteka Cyfrowa Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego

W 2014 roku zrodził się pomysł, aby utrwalić unikatowe zbiory z dziedziny pracy i zabezpieczenia społecznego. W początkach procesu przekształcania, w 2015 roku, Biblioteka przeprowadziła pilotażowy projekt pn. „Wdrożenie systemu wspierającego elektroniczne archiwum dokumentów oraz digitalizację zasobów bibliotecznych GBP i ZS”, w ramach którego zdigitalizowano wybrane pozycje ze zbiorów Biblioteki oraz utworzono repozytorium cyfrowe e-biblioteka.

Złożono również wnioski o dofinansowanie do programu pn.: „Cyfrowe udostępnianie zasobów Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego z uwzględnieniem potrzeb osób z dysfunkcją wzroku”, w ramach Poddziałania 2.3.1. „Cyfrowe udostępnianie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Podstawowym założeniem programu było przeprowadzenie digitalizacji unikatowych zbiorów i ich udostępnienie w wersji cyfrowej dla szerszego kręgu odbiorców.

W 2015 roku pracownicy Biblioteki wykonali skontrum wydawnictw zwartych i czasopism, przy jednoczesnej inwentaryzacji zbiorów pod kątem tematyki Sektora Informacji Publicznej na potrzeby ww. projektu. W celu posiadania pierwotnego zasobu w projektowanej Bibliotece Cyfrowej, do zeskanowania wybrano pozycje z historycznego księgozbioru Komitetu Pracy i Płac oraz wszystkie prace doktorskie, będące w posiadaniu Biblioteki.

W 2016 roku ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej zakupiono specjalistyczny skaner wraz z oprogramowaniem umożliwiającym OCR-owanie zeskanowanych publikacji, polegające na rozpoznawaniu tekstu w zeskanowanych materiałach i odręczną korektę powstałych błędów. Digitalizacja księgozbioru kontynuowana była początkowo zarówno we własnym zakresie, jak i poprzez przekazywanie zbiorów do digitalizacji firmie zewnętrznej. Rozpoczęto również weryfikację zeskanowanych pozycji przy pomocy zakupionego programu ABBYY FineReader.

W 2018 roku nabyto program dLibra, opracowany przez Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe. Program jest zestawem oprogramowania narzędziowego wspomagającego budowę biblioteki cyfrowej oraz zarządzaniem jej zawartością, które stwarzało większe niż inne programy możliwości rozbudowywania i rozwoju Biblioteki Cyfrowej oraz przeszukiwania zasobów cyfrowych przy jednoczesnej synergii z programem ALEPH, używanym przez Bibliotekę.

DLibra umożliwiała ponadto transfer metadanych do Europeany - (biblioteki cyfrowej, której celem jest udostępnianie dziedzictwa kulturowego i naukowego krajów europejskich) i światowych repozytoriów.

Zwieńczeniem wszystkich działań przygotowawczych była finalizacja projektu utworzenia Biblioteki Cyfrowej w październiku 2018 roku.

Uroczysta inauguracja Biblioteki Cyfrowej zbiegła się z obchodami Jubileuszu 100-lecia Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego, 12 grudnia 2018 r. Pracownicy Działu Zbiorów Pracy i Zabezpieczenia Społecznego, rozpoczęli sukcesywne dodawanie zeskanowanych i opracowanych zbiorów do zasobów Biblioteki. W 2018 roku Bibliotekę Cyfrową tworzyło 1800 tytułów, składających się na trzy kolekcje: Bibliografie, Księgozbiór Komitetu Pracy i Płac oraz Układy Zbiorowe Pracy. W późniejszym czasie dodano kolekcję zawierającą Prace doktorskie. Biblioteka Cyfrowa Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego, stworzona z myślą o upowszechnieniu dostępu do pozycji znajdujących się w księgozbiorze Działu Zbiorów Pracy i Zabezpieczenia Społecznego, rozwija się efektywnie do dnia dzisiejszego. Z ogólnodostępnych zasobów Biblioteki Cyfrowej GBPiZS, czyli nie objętych prawem autorskim, mogą korzystać wszyscy użytkownicy Internetu. Dostęp do treści chronionych możliwy jest w Czytelni Biblioteki. Prawo autorskie chroni publikacje przez siedemdziesiąt lat, począwszy od dnia śmierci ostatniego twórcy. Po upływie tego okresu przechodzi ono do tzw. domeny publicznej.

Biblioteka Cyfrowa, ciesząca się coraz większą popularnością wśród czytelników, licząca obecnie 12 970 (stan na 04.03.2026 r.) zdigitalizowanych obiektów, poddanych procesowi OCR i udostępnionych na stronie, oprócz głównego zasobu wydawnictw zwartych, składa się z ośmiu kolekcji:

- Układy Zbiorowe Pracy
- Księgozbiór Komitetu Pracy i Płac
- Bibliografie
- Prace Doktorskie
- Czasopisma
- Dokumenty Urzędowe
- Praca i Polityka Społeczna
- Audio

Układy Zbiorowe Pracy

Kolekcja zawiera teksty 200 układów zbiorowych pracy z lat 1948-1975. Układ zbiorowy pracy zawierany przez reprezentację pracowników i pracodawcę w sposób kompleksowy określa warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą. Oprócz tekstów układów zawiera również taryfikatory odnoszące się do poszczególnych układów.

Księgozbiór Komitetu Pracy i Płac

Księgozbiór Komitetu Pracy i Płac zawiera pozycje gromadzone przez Bibliotekę od początku jej działalności, czyli od 1918 do 1972 roku, najpierw przez Bibliotekę Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, a następnie Komitetu Pracy i Płac. Gros tego zbioru to publikacje XX w. Znajdują się tu także cenne wydawnictwa z XIX stulecia.

Bibliografie

Główna Biblioteka Pracy i Zabezpieczenia Społecznego w ramach swojej działalności naukowej publikuje różnorodne bibliografie. Kolekcja jest podzielona na cztery podkolekcje, prezentujące różne typy bibliografii (Bibliografia Ekonomicznych i Społecznych Zagadnień Pracy, monotematyczna i osobowa) oraz katalogi i informatory wydawane przez Dział Zbiorów Pracy i Zabezpieczenia Społecznego.

Prace Doktorskie

Kolekcja zawiera rozprawy doktorskie przekazywane Głównej Bibliotece Pracy i Zabezpieczenia Społecznego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Czasopisma

Katalog zawiera najstarsze roczniki wydawnictw ciągłych znajdujące się w zbiorach GBPiZS, ale również współczesne wydawnictwa z szeroko rozumianych zagadnień pracy i polityki społecznej.

Nasza kolekcja cyfrowa została również w ostatnich latach wzbogacona o wersję elektroniczną Poradnika Gazety Prawnej - jedyne na rynku czasopisma, ukazującego się od 1995 roku, omawiającego aktualne tematy dla specjalistów z dziedziny księgowości oraz z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi. Każdy numer czasopisma ma charakter monotematyczny, zawiera praktyczne przykłady, wskazówki dotyczące rozwiązywania zagadnień prawnych, komentarze specjalistów i porady ekspertów.

Dokumenty Urzędowe

Katalog zawiera archiwalne Dzienniki Urzędowe MRPiPS oraz sprawozdania z działalności Funduszu Bezrobocia za lata 1924-1939.

Praca i Polityka Społeczna

Kolekcja zawiera analizy artykułów z czasopism anglo-, francusko- i niemieckojęzycznych. Praca i Polityka społeczna. 2006-2017. - Miesięcznik. Przegląd piśmiennictwa zagranicznego w wyborze, wraz z tablicami statystycznymi. Od 2006 stanowił prostą kontynuację Przeglądu Dokumentacyjnego (1971-2005). Od 2012 wybór usystematyzowany wg nowego schematu (w dziesięciu rozdziałach). Dostępny za lata 2015-2017.

*Ostatni papierowy numer ukazał się w grudniu 2017 roku, Od 2024 roku ukazuje się jako dwumiesięcznik i jest dostępny w wersji elektronicznej na stronie internetowej www.gbpizs.gov.pl. pod tytułem „Rodzina - Praca - Polityka Społeczna - przegląd czasopism zagranicznych w wyborze”.

Audio

Kolekcja zawiera nagrania audio przekazywane Głównej Bibliotece Pracy i Zabezpieczenia Społecznego.

Uruchomienie i systematyczne powiększanie zasobów cyfrowych Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego, wykorzystywanie nowych technologii, aktywny udział w budowaniu społeczeństwa informacyjnego i elastyczne reagowanie na potrzeby oraz oczekiwania użytkowników, świadczą o pełnej i komplementarnej realizacji wyzwań współczesności. Zintegrowanie idei biblioteki tradycyjnej z istnieniem Biblioteki Cyfrowej, funkcjonującej w elektronicznej przestrzeni informacyjnej, pozwala nadać naszej instytucji zaszczytne miano nowoczesnej Biblioteki Naukowej - otwartej na dokonujące się przemiany społeczne i cywilizacyjne dwudziestego pierwszego wieku, skutecznie łączącej dwa obszary swojego funkcjonowania: rzeczywisty (tradycyjny) i wirtualny.

INFORMACJE OGÓLNE

Dostęp do informacji:

[Strona internetowa](#)

[Katalog online](#)

[Biblioteka cyfrowa](#) Zbiory cyfrowe są dostępne w ☀ i w 🌙 !

[Regulaminy udostępniania zbiorów dla Działu Zbiorów Pracy i Zabezpieczenia Społecznego](#) i [Działu Zbiorów dla Niewidomych](#)

Zapraszamy do odwiedzin stacjonarnych 🏢 i online 💻 !

Czekamy na Państwa przy ulicy Zabranieckiej 8L, gotowi służyć radą i pomocą!

☎ +48 537 838 509

✉ wypozyczalnia@gbpizs.gov.pl

Informujemy o stałych godzinach otwarcia 😊:

Poniedziałek 9:00 - 15:30

Wtorek 9:00 - 18:00

Środa 9:00 - 15:30

Czwartek 9:00 - 18:00

Piątek 9:00 - 15:30

I i III sobota miesiąca 9:00 - 15:00 (po wcześniejszym umówieniu się telefonicznym pod numerami telefonu: 537 838 509 lub 537 841 974)

KONTAKT

DZIAŁ ZBIORÓW PRACY I ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

ul. Zabraniecka 8L
03-872 Warszawa

<https://gbpizs.gov.pl/kontakt/>
Sekretariat: (+48) 509-787-563
sekretariat@gbpizs.gov.pl

DZIAŁ ZBIORÓW DLA NIEWIDOMYCH

ul. Konwiktorska 7
00-216 Warszawa

<https://dzdn.pl/kontakt/>